

S100A8/A9 KAO POKAZATELJ AKTIVNOSTI BOLESTI KOD DJECE OBOLJELE OD IGA VASKULITISA

Saša Sršen¹, Martina Held², Mario Šestan², Nastasja Kifer², Ana Kozmar³, Daniela Šupe Domic⁴, Benjamin Benzon⁵, Alenka Gagro⁶, Marijan Frković², Marija Jelušić²

¹Klinika za dječje bolesti, Klinički bolnički centar Split, Split, Hrvatska

²Klinika za pedijatriju, Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

³Klinički zavod za laboratorijsku dijagnostiku, Klinički bolnički centar Zagreb, Zagreb, Hrvatska

⁴Zavod za medicinsko-laboratorijsku dijagnostiku, Klinički bolnički centar Split, Split, Hrvatska

⁵Medicinski fakultet Sveučilišta u Splitu, Split, Hrvatska

⁶Klinika za pedijatriju, Klinika za dječje bolesti Zagreb, Zagreb, Hrvatska

Uvod. S100A8/A9 molekula poznata još i kao MRP8/MRP14, leukocitni L1 antigen kompleks ili kalprotektin ima značajnu ulogu u prirođenoj imunosti. Ovaj heterodimer dvaju S100 proteina ima citotoksična i proinflamatorna svojstva, nadzire proliferaciju i diferencijaciju stanica i pokazatelj je aktivnosti monocita i neutrofila. Iako ima značajnu ulogu u mnogim upalnim reumatskim bolestima, malo je poznato o značaju S100A8/A9 kod bolesnika s IgA vaskulitisom.

Ispitanici i metode. Prospektivnim istraživanjem praćene su vrijednosti u serumu S100A8/A9 kod bolesnika oboljelih od IgA vaskulitisa na početku bolesti, nakon tri i šest mjeseci od početka bolesti te su uspoređene s vrijednostima u kontrolnoj skupini ispitanika koji nisu imali akutno ili kronično upalno zbivanje. Također su uspoređivane s vrijednostima drugih pokazatelja upale, kao i kliničkim manifestacijama same bolesti.

Rezultati. Kod bolesnika s IgA vaskulitisom na početku bolesti vrijednosti S100A8/A9 su bile više nego u kontrolnoj skupini (5740 ng/mL, CI 4982–6499; 1447 ng/mL, CI 1143–1751; $p < 0,0001$). Više su bile vrijednosti i kod bolesnika sa znakovima aktivne bolesti bez obzira na vrijeme uzimanja uzorka u odnosu na kontrolnu skupinu ($p < 0,0001$). Također kod bolesnika koji su imali aktivnu bolest nakon tri mjeseca uočene su više vrijednosti u odnosu na one u remisiji ($4386 \pm 899,4$ naprema 2294 ± 1846 ; $p = 0,0260$). Uspoređujući vrijednosti S100A8/A9 s drugim pokazateljima upale, uočena je pozitivna korelacija s vrijednostima CRP ($p = 0,0076$), feritina ($p = 0,0077$), C3 ($p = 0,0065$) i fibrinogena ($p = 0,0019$), dok za brzinu sedimentacije eritrocita nismo uspjeli dokazati statistički značajnu povezanost, iako je moguće da ona postoji ($p = 0,0725$). Pokazalo se i kako vrijednosti S100A8/A9 u serumu rastu ovisno o površini kože prekrivenoj osipom ($p = 0,0376$).

Zaključak. Dosadašnja malobrojna ispitivanja vrijednosti S100A8/A9 u serumu oboljelih od IgA vaskulitisa su dala naslutiti kako bi S100A8/A9 mogao biti prediktor težine bolesti kod bolesnika s IgA vaskulitisom. Ovo istraživanje je pokazalo kako su vrijednosti S100A8/A9 značajno više kod bolesnika s aktivnom bolesti u odnosu na kontrolnu skupinu i bolesnike u remisiji. Stoga bi ta molekula mogla poslužiti kao pokazatelj aktivnosti bolesti i biti korisna u kliničkom praćenju bolesnika.

Ključne riječi: S100 protein, leukocitni L1 antigen kompleks, IgA vaskulitis, dijete

Izjava o sukobu interesa: nema sukoba interesa